

A photograph of two men in high-visibility yellow and grey safety vests. The man on the left has a beard and is looking towards the man on the right. The man on the right is older, with grey hair, and is gesturing with his right hand while speaking. They are standing outdoors in front of a building with large windows. The word 'KOUVOLLA' is overlaid in large, bold, black capital letters across the middle of the image.

KOUVOLLA

Kouvolan kaupungin v. 2024 ostolaskut ja hankintojen paikallisuusaste

Johdanto

- Kaupungin ostolaskuja on analysoitu vuodesta 2013 ja ne on avattu kaupungin sivuilla avoimena datana [Avoin data - Kouvolan kaupunki](#)
- Kaupunkistrategiassa KOUVOLA – Kaakkois-Suomen keskus on kasvukärkinä lasten ja nuorten lisäksi yritykset. Strategian mukaan ”**Yrittäjille Kouvola tarjoaa helppoutta, verkostoja ja vauhtia kasvuun – koosta riippumatta**”. Strategiassa ei ole asetettu tavoitearvoa hankintojen paikallisuusasteelle, mutta sitä seurataan, koska tavoite on hankintaohjelmassa ja seuranta on kirjattu myös voimassa olevaan valtuustosopimukseen.
- Vuosina 2013-2022 paikallisuusaste laskettiin yrityksen kotipaikan mukaan. Vuodesta 2023 paikallinen yritys tarkoittaa sitä, että yrityksellä on toimipaikka Kouvola. Kotipaikkatarkastelua on toistaiseksi jatkettu toimipaikkatarkastelun rinnalla.
- Kaupungin hankintaohjelman 2021-2025 (hyväksytty kh 10.5.2021) yksi päämääristä on Elinvoiman kasvun tukeminen ja siinä yhtenä tavoitteena on hankintojen paikallisuusasteen kasvu.
- Tässä analyysissä on tarkasteltu vuoden 2024 ostolaskudataa toimittajan lukumäärän, kotipaikan ja toimipaikan mukaan. Suurimpien toimittajien (ostot/toimittaja yli 1 milj. €) osalta on myös avattu toimituksen sisältöä. **Toimittajia joilta ostettiin yli miljoona euroa oli 23 kpl ja näillä yhtä lukuunottamatta on toimipaikka Kouvola. Sisältö perustuu voimassa oleviin sopimuksiin, mutta voi myös sisältää muuta.**

Johdanto

- Aineisto sisältää edellisten vuosien tapaan sekä käyttötalouden menot että investoinnit ja aineistosta on poistettu toimijoita kuten Kela, Keva, Kuntarahoitus, kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä sekä yksityishenkilöitä. Lisäksi on poistettu tilejä kuten asiakaspalvelujen ostot valtiolta, kunnilta ja kuntayhtymiltä, muut yhteistoimintaosuudet, rahoitus- ja pankkipalvelut ja yhteisöille maksettavat avustukset. Näin ollen nämä luvut eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätöksessä esitettyjen hankintalukujen kanssa.
- Vuosien 2013-2021 analyysissä on tarkasteltu bruttokustannuksia. **Vuodesta 2022 eteenpäin tarkastelussa on nettokustannukset Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan.** Kustannusten tarkastelutavan muutos ei muuta hankintojen paikallisuusastetta, mutta näkyy pienempinä kokonaisostoina euromääräisesti.
- Analyysissä on hyödynnetty Handata-järjestelmää, jonka avulla yritysten kotipaikka ja toimipaikkatiedot saadaan automaattisesti rajapintojen kautta, mikä vähentää manuaalisen työn osuutta analyysissä. Lisäksi palvelun tietosisältöä voidaan hyödyntää monipuolisesti hankintojen ja ostojen suunnittelussa sekä valmistelussa mm. markkina- ja toimialatietoa hyödyntäen. Hankintojen ammattilaisille palvelu tarjoaa mittavan määrän tietoa julkisista hankinnoista ja ostoista niiden tiedolla johtamiseen tarvittavista tausta- ja yksityiskohtaisista tiedoista. Tarjolla on myös runsaasti yksityiskohtaista tietoa markkinoista, markkinatoimijoista, toimittajien toimialoista ja yhteiskunnallisten velvoitteiden täyttämistä sekä toteutetuista julkisista hankinnoista ja ostoista ja niiden toimittajista.

Yhteenveto ostolaskut 2013-2024

Vuosi	Ostolaskut yhteensä milj. €	Toimittajat yhteensä kpl	Kouvolaalaiset toimittajat kpl (osuus kaikista toimittajista)		Kouvolaalaisilta tehdyt ostot milj. € (osuus kaikista ostoista)	
			Kotipaikka Kouvola	Toimipaikka Kouvola	Kotipaikka Kouvola	Toimipaikka Kouvola
2013	224,9	4 582	1 492 (32,6%)		82,6 (36,7%)	
2014	236,0	4 412	1 443 (32,7%)		87,7 (37,2%)	
2015	202,1	4 252	1 394 (32,8%)		78,6 (38,9%)	
2016	221,7	4 095	1 287 (31,4%)		87,0 (39,3%)	
2017	201,5	3 927	1 208 (30,9%)		77,8 (38,6%)	
2018	183,0	3 808	1 172 (30,8%)		75,7 (41,4%)	
2019	131,9	2 691	813 (30,2%)		64,4 (48,8%)	
2020	110,4	2 388	728 (30,5%)		57,8 (52,4%)	
2021	122,0	2 464	734 (29,8%)		56,7 (46,4%)	
2022	107,2	2 118	703 (33,2%)		51,6 (48,1%)	
2023	102,0	2 080	648 (31,2%)	801 (38,5%)	49,5 (48,5%)	78,3 (76,7%)
2024	92,3	2 028	648 (32,0%)	826 (40,7%)	43,4 (47,0%)	73,8 (79,9%)

Vuonna 2024 kaikista toimittajista 40,7 %:lla oli toimipaikka Kouvola ja näiltä toimittajilta tehtyjen ostojen osuus eli ns. **paikallisuusaste oli 79,9 %**, mikä on kasvanut edellisestä vuodesta.

Euromääräisesti tarkasteltuna analyysin kohteena olevat ostolaskut ovat kokonaisuudessaan pienentyneet vuoteen 2023 verrattuna 9,7 milj. euroa. Paikallisuusasteen kasvusta huolimatta yrityksiltä, joilla on toimipaikka Kouvola, ostot ovat pienentyneet 4,5 milj. euroa.

Kotipaikkatarkastelun mukaan nähdään, että vuodesta 2013 kaupungin päätösvalta ostopalvelujen suhteen on vähentynyt huomattavasti kuin myös kouvolaalaisten toimittajien määrä ja heiltä ostettujen tuotteiden ja palvelujen euromääräinen summa.

Tämä johtuu kaupungin toiminnallisista muutoksista, joista suurin oli sote-palvelujen siirto Kymsoteen vuonna 2019. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alusta.

Suurimmat toimittajat 2024 - ostot/toimittaja yli 1 milj. €

KOUVOLA

Toimittaja	Sisältö mm.	Kotipaikka	Toimipaikka Kouvola	Ostot €
KSS Verkko Oy	Sähkön jakelu	Kouvola	x	5 109 342
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	ICT-palvelut	Kouvola	x	4 270 136
KSS Energia Oy	Sähkö, lämpö	Kouvola	x	3 656 497
Varte Lappeenranta Oy	Eskolanmäen liikuntahalli, uudisrakennus	Lappeenranta	x	2 662 650
Savonlinja Oy	Joukkoliikennepalvelut	Lappeenranta	x	2 390 197
Kesko Oyj	Elintarvikkeet	Helsinki	x	2 386 854
KSS Rakennus Oy	Katuvalaistustyöt (palvelu-, tavara- ja urakkahankinnat)	Kouvola	x	2 182 039
Kouvola Innovation Oy	Elinkeinopalvelut, elinkeinojen kehittämistoimenpiteet	Kouvola	x	2 053 870
GRK Suomi Oy	Infran rakennusurakat (mm. Ravikylä II ja Käyrälammen silta)	Vantaa	x	1 961 289
Storia Oy	Oppikirjat	Hyvinkää		1 824 072
Kouvolan Vesi Oy	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen, hulevesi-pumppaamojen kaukovalvonta sekä huolto- ja kunnossapito, vesihuollon ja katujen saneeraushankkeita	Kouvola	x	1 797 572
Suomen Terveystalo Oy	Työterveyshuollon palvelut	Helsinki	x	1 697 785
Kymen Charterline Oy	Joukkoliikennepalvelut	Kouvola	x	1 538 504
Destia Oy	Infran rakennusurakka (Käyrälammenranta)	Helsinki	x	1 503 444
Touhula Hymy Oy	Varhaiskasvatuspalvelut	Jyväskylä	x	1 456 922
Pilke päiväkodit Oy	Varhaiskasvatuspalvelut	Espoo	x	1 443 355
Numera Palvelut Oy	Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut	Helsinki	x	1 389 069
Norlandia Päiväkodit Oy	Varhaiskasvatuspalvelut	Espoo	x	1 358 388
Peab Industri Oy	Infran rakennusurakka (Asfalttiurakka)	Helsinki	x	1 342 383
Linjaliikenne Martti Laurila Oy	Joukkoliikennepalvelut	Kouvola	x	1 294 240
Recset Oy	Infran rakennusurakat (mm. Tammenmäentien aluesaneeraus)	Tuusula	x	1 260 818
Elimäen Liikenne Oy	Joukkoliikennepalvelut	Kouvola	x	1 124 917
Erkkiheikkilä Oy	Infran rakennusurakat (mm. Kultasuontie ja Pappilanpelto II)	Orimattila	x	1 024 567

Analyysi – suurimmat toimittajat 2023-2024

- Sekä vuonna 2023 että 2024 toimittajia joilta ostettiin yli miljoona euroa oli 23 kpl. Vuonna 2023 näistä kolmella ja vuonna 2024 yhdellä ei ollut toimipaikkaa Kouvolaassa.
- Vuonna 2023 suurimmilta toimittajalta (23 kpl) ostettiin 51,0 milj. eurolla, mikä oli 50 % kaikista analysoiduista ostoista. Vastaava luku vuonna 2024 oli 46,7 milj. euroa eli 50,6 %. Tämä tarkoittaa ostojen keskittymistä suurille toimittajille.
- Molempina vuosina kolme suurinta toimittajaa on ollut kaupungin omistamia/osaomistamia yhtiöitä eli KSS Energia Oy, KSS Verkko ja Kaakkois-Suomen Tieto Oy.
- Lisäksi infrahankkeiden ja rakennusurakoiden toteuttajia on suurimpien toimittajien listalla vuosittain kuin myös ostopalvelupäiväkoteja ja joukkoliikennepalvelujen tuottajia.